

CULTURA LA BISBAL D'EMPORDÀ - 6 maig 2018 2.00 h

PRÒXIM CAPÍTOL: 60. L'ARRIBADA DEL TREN (GIRONA)

La visita dels felibres

- A partir del 12 de maig de 1868 i durant quatre dies, la ciutat de la Bisbal es va convertir en l'escenari d'una trobada entre escriptors catalans i occitans
- En la visita dels felibres hi va haver algunes presències destacades, com ara la de Víctor Balaguer, Frederic Mistral, William Bonaparte-Wyse, Enric Claudi Girbal o Jacint Labaila

Les voltes de la Bisbal, un dels escenaris de la visita dels felibres Foto: MANI LLADÓ.

La visita dels felibres Foto: Arxiu.

PERE BOSCH I CUENCA - LA BISBAL D'EMPORDÀ

Les fronteres són construccions capricioses, barreres imposades pels estats amb l'objectiu, sempre inútil, de frenar el trànsit de les persones i les idees. La dels Pirineus no ha aconseguit bloquejar les relacions entre les dues comunitats separades el 1659; ni tampoc entre Catalunya i Occitània, amb contactes que es remunten a l'època medieval i la poesia trobadoresca. En aquest darrer cas, les relacions van viure un període especialment rellevant a mitjans del segle XIX, a remolc dels contactes entre els poetes catalans i els occitans, els anomenats felibres. Els intercanvis i les amistats personals sovintegen, com ara la que s'estableix entre Damàs Calvet i Frederic Mistral o la d'aquest amb Víctor Balaguer, exiliat a Occitània per les seves idees republicanes entre el 1865 i el 1868. I té una traducció pública en els concursos literaris, que no entenen de fronteres: els poetes catalans concorren habitualment en els certàmens occitans i els Jocs Florals de Barcelona s'obren a la presentació de produccions en occità.

En aquest context, la visita dels felibres a la Bisbal esdevé una autèntica fita per a les relacions catalano-occitanes; i, òbviament, per a la capital del Baix Empordà. L'elecció d'aquesta població no és aleatòria, sinó que cal entendre-la en el marc de l'amistat entre *Lo Trobador de Montserrat*, Víctor Balaguer, i l'escriptor i editor d'*El Faro Bisbalense*, que tenia la seu sota les Voltes de la Bisbal. A banda de Balaguer, la comitiva estarà formada per Frederic Mistral, glòria de les lletres provençals; Louis Roumieux, el poeta irlandès Bonaparte-Wyse, Jacint Labaila i Enric Claudi Girbal.

L'arribada dels felibres es va produir al capvespre del dia 12. La nit era freda i plujosa; però “la població sencera (...) havia sortit en massa de les seves cases per a retre als poetes els honors de la rebuda”, segons la crònica que va aparèixer pocs dies després a les pàgines d'*El Faro Bisbalense*. Els arcs de la carretera estaven il·luminats a la veneciana. Una comitiva, encapçalada per una orquestra, intentava obrir-se pas entre la gentada per tal de rebre els il·lustres visitants. Poca estona després es van sentir visques a Catalunya i a Provença “llançats per uns cent nens que, espontàniament i sense indicacions de ningú, s'havien avançat”. Quan els poetes van baixar del cotxe, la música va sonar amb força i la gentada es va posar a aplaudir. La rebuda protocol·lària va fer-se al Casino Bisbalenc, on Frederic Mistral, en nom de tots els poetes, va desitjar que “la pluja que en aquella nit ens afavoria, permetés fructificar el blat i omplis d'oli les nostres oliveres”.

Les tres jornades van combinar els actes lúdics amb els més acadèmics. Els il·lustres convidats van visitar diferents racons de la vila. Un dels actes principals va ser el banquet d'homenatge que es va celebrar al saló de descans del Teatre Principal. A les vuit del vespre, els convidats van assistir a una vetllada d'homenatge. La llotja central del teatre era guarnida amb un domàs de Damasc i els retrats de Frederic Mistral i Víctor Balaguer. Durant l'acte es va llegir una lloa catalana, obra del poeta local Josep Vancells, en què un dels personatges explicava la història comuna entre Provença i Catalunya, quan “*les dos han pregat a Déu sempre ab la mateixa parla*”. En paraules de Pep Vila, la lloa “no té gaire valor literari ni escenogràfic (...) però recull idees del

moviment de la Renaixença perquè Vancells (...) reconeix la necessitat de restauració de la llengua i la literatura del país”. L’endemà, els felibres van ser obsequiats amb un altre banquet “completament català”. En una llarga taula *“coberta amb estovalles del país i en la que campejaven amigablement (...) el clàssic i verd porró català amb els plats grocs i coberts de boj, fills legítims i naturals del nostre país”*.

Un dels actes principals de la visita es va celebrar al Casino Bisbalenc, quan els felibres van llegir les seves composicions. Frederic Mistral, que rebria el premi Nobel el 1904, va dedicar unes paraules a *“la vila de la Bisbal que ha rebut als Provençals amb tanta unió, amor i entusiasme que mai podrem oblidar”* i fins i tot es va atrevir amb una pregària: *“!Que Déu beneeixi La Bisbal! Que Déu beneeixi les vostres mares, els vostres fills, els vostres nens! La Bisbal és la flor de l’Empordà! Que Déu faci esclatar i florir aquesta flor!”* Els felibres van abandonar la població amb comptagotes; però la seva estada va romandre en el record durant anys i es va convertir en una fita que va convertir la Bisbal, en paraules de Jacint Verdaguer, en *“l’hermosa porta de l’Empordà, tan semblanta a la Provença”*.

Com s’hi arriba

El conjunt de les Voltes, on avui situada la redacció d’*El Faro Bisbalense*, un dels escenaris de la visita dels felibres, ocupa un llarg segment del costat nord de la carretera C-66, entre el riu Daró i el carrer Coll i Vehí. Si volem arribar-hi en cotxe, podem deixar-lo a l’aparcament del passeig i caminar un curt trajecte a través del Marimon Asprer fins arribar a les Voltes, just després de travessar el riu Daró.

**NOTÍCIES
DE ...**

📍 **La Bisbal
d’Empordà**

**PUBLICAT
A**

**El Punt
Avui.
Comarques
Gironines**

06-05-2018,
Pàgina 38